

“Crear és com pedalar amb una dinamo: quant més avances, més llum pots fer”

ENTREVISTA A

Montse Castellà, cantautora i escriptora

Tortosa Redacció

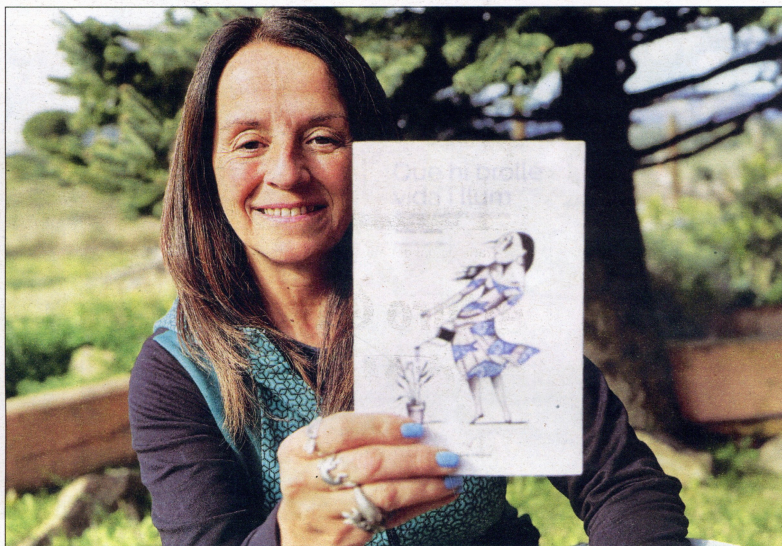
Quan la menuda Montse Castellà agafava el raspall del pèl i, simulant que era un micròfon, se posava a cantar davant l'espill de la seua habitació, poc se devia imaginar que el 2026 portarà trenta anys als escenaris i que enguany se complix el vintè aniversari del seu primer disc. Per a commemorar-ho, publica un llibre amb les lletres de les seues cançons i una autobiografia: *Que hi brolle vida i llum* (Voliana Edicions).

Al perfil de les teues xarxes socials hi diu que tens 7 nebots, 7 discos i 2 llibres.

Ja veus! Amb lo disc que sortirà el mes que ve (en què traduïxo al català les cançons de Joan Baez) ja he atrapat el número de nebots que tinc. Això vol dir que ens fem grans, per sort, i que ja són anys de trajectòria. De fet, enguany se complixen dos dècades del meu primer disc i per això publico este segon llibre: *Que hi brolle vida i llum*. 20 anys escrivint cançons (Voliana Edicions). Hi trobareu les lletres de les meues cançons i un text biogràfic en què repasso los vint anys de la sortida del primer disc i els trenta d'escriure que compliré l'any que ve.

Imagino que mirar enrere per a poder descriure tants anys d'ofici ha sigut un exercici intens.

He xalat molt i m'ha ajudat a tindre perspectiva, recordar els inicis, mirar agendes velles, rebuçar en àlbums antics. He pogut contemplar el camí recorregut i donar-li el valor que mereix, des del començament amb orquestres de ball o al Cor Flumine, fins a la cantautora que ara soc amb 6 discos ja a l'esquena (prompte en seran 7), passant per l'etapa de cantant de creuers, entre d'altres aventures. Un patrimoni vital amb certes es i dubtes, d'aprenentatge i constància. He convertit afició en professió i li tinc molt de respecte i afecte al meu ofici, que m'ha oferit experiències increïbles i amistats meravelloses, amb qui també he fet duets, com Joan Baez, Paco Ibáñez o Lluís Llach.

Montse Castellà amb la portada del seu llibre, 'Que hi brolle vida i llum'.

Precisament, el pròleg el signa Lluís Llach...

La nostra amistat és un dels regals d'este ofici que tant m'estimo i sempre em sorprén la seua generositat. Li vaig proposar i va acceptar de seguida, ben content de l'encàrrec. M'agrada molt l'enfoc que li ha donat, la seua mirada acostuma a ser sàvia i el seu bagatge vital i professional és de gran vàlua. Ja quan vaig escriure el primer llibre (la biografia de Zoraida Burgos, editada per Onada Edicions) em va acollir a casa seua, a Parlavà, durant una temporadeta perquè pogués tindre un espai tranquil de creació i inspiració. Per tant, d'alguna manera, la seua energia sobrevoia els dos llibres que tinc fins ara i, a més, assistirà a l'acte de presentació oficial a Tortosa, que farem el proper divendres 14 de març a les 18 h a la Biblioteca Marcel·lí Domingo.

Parla'ns una mica més de què hi trobarà el lector a *Que hi brolle vida i llum*.

Podrà fer una petita immersió a les entranyes de la música a través de la mirada d'una humil treballadora del món de la cultura. Qualsevol ofici implica molta dedicació, té la seua realitat i vol hores de treball i el nostre no és una excepció. Darrere cada disc,

■ A més del llibre, este 2025 la cantautora de Tortosa també trau un nou disc, el setèim de la seua carrera. Amb el títol de *Montse Castellà canta Joan Baez*, l'artista ebrenc ha traduït al català el repertori més significatiu de la cantautora nord-americana, amb qui compartix amistat. El nou treball discogràfic, publicat per U98 Music, naix sota el paraigua del Festival Barnasants i s'estrenarà el 26 d'abril a la sala El Molino de Barcelona.

cada llibre, cada concert, hi ha il·lusió, esforç, aptitud, actitud, però sovint només se veu la part més atractiva i lluminosa, com si les coses vinguessen donades o fossen fàcils. Al llibre s'explica tot el procés creatiu i allò que no es veu, detalls, anècdotes, moments agradables, situacions complicades. De vegades em recorda a una botella de vi: damunt la taula, acompanya els comensals i vestix de llarg l'àpat. Veiem només el recipient, el resultat final, bonic, i en tatem el contingut, gustós. Quan el be-

vem, però, no som conscients de les hores invertides pel pagès, la cura per la vinya, la poda, la verema, el fet de patir per l'oratge, la faena de buscar un nom, l'etiquetatge. Amb la música passa una mica el mateix: quan escoltes una cançó o lliges un llibre és només la punta d'un iceberg de gran profunditat, amb una dedicació enorme al darrere.

Com has triat i ordenat les cançons?

Ha sigut un tema que m'ha portat

maldecaps! Era important per a mi trobar la manera justa d'ajuntar les històries que explico quan canto, que hi hagués un sentit. D'entrada he hagut de descartar les versions o els textos d'altres poetes que he musicat. El criteri ha sigut, doncs, que fossen lletres completament meues o amb la meua intervenció, que continguin paraules pròpies dins de redactats conjunts amb altres autors. D'altra banda, i després de donar-hi voltes, vaig descartar l'ordre cronològic perquè, sense voler, acabem jutjant la cançó per l'època en què va ser escrita i correm el risc de tenir-la de prejudis. En definitiva, de les vuitanta que tinc publicades amb música, aquí us en presento una cinquantena llarga i estan organitzades per temàtiques i no pas cronològicament (l'amor, el paisatge i el riu, drets i llibertats, feminisme, etc.). Penso que així totes poden tindre les mateixes possibilitats de ser elles mateixes, sense faixes ni cotilles d'edat que en condicionen la lectura. Més lliures i obertes.

Des de fora, quan te mirem, sembla que no et canses mai, que sempre tens idees i propostes...

L'últim capítol del llibre es titula, justament, "La dinamo". Als més joves potser no els hi sonarà gaire o gens està paraula però els que tenim una edat sabem que una dinamo era aquell artilugi menut que s'enganxava a la roda davantera d'una bici i que, a força de fricció i amb cada pedalada, generava la llum de la llanterna per a circular de nit. Avui en dia totes van en piles o amb bateria però, antigament, era tot per força motriu: quant més ràpid pedaves, més potent i brillant era la llum. Així em sento jo: quant més faig, més puc fer. Com si em retroalimentés. Tinc salut i energia per a tirar endavant projectes i, com he dit adés, hi ha molt de treball al darrere però quan fas el què t'agrada, no t'ho sents tant. M'entusiasma escriure, cantar, compondre. Suposo que els músics, els escriptors, els creadors, busquem atrapar el temps, prolongar les emocions... perquè sabem que la història explicada perdura. Allò que no es conta, allò que no es canta, s'esfuma. ■